

Na temelju članka 17. stavka 1. Zakona o veterinarstvu («Narodne novine» broj 82/2013 i 148/2013) ministar poljoprivrede donosi

NAREDBU

O MJERAMA ZAŠTITE ŽIVOTINJA OD ZARAZNIH I NAMETNIČKIH BOLESTI I NJIHOVOM FINANCIRANJU OD 1. TRAVNJA DO 31. PROSINCA 2016. GODINE

I. OPĆE ODREDBE

Zarazne i nametničke bolesti životinja koje se sprječavaju, otkrivaju i suzbijaju provođenjem mjera određenih ovom Naredbom su:

IMUNOPROFILAKTIČKE MJERE

1. Bedrenica
2. Bjesnoća
3. Newcastleska bolest

DIJAGNOSTIČKE MJERE

Zarazne bolesti domaćih životinja

1. Bolesti pčela
2. Bolesti riba i školjkaša
3. Arteritis konja
4. Infekciозна anemija kopitara
5. Leptospiroza
6. Groznica zapadnog Nila
7. Rinopneumonitis konja
8. Bruceloza
9. Tuberkuloza
10. Paratuberkuloza
11. Enzootska leukoza goveda
12. Zarazni rinotraheitis goveda/zarazni pustularni vulvovaginitis
13. Bolest plavog jezika
14. Q-groznica
15. Genitalna kampilobakterioza
16. Enzootski pobačaj ovaca
17. Goveđa spongiformna encefalopatija
18. Grebež ovaca (scrapie)
19. Slinavka i šap
20. Klasična svinjska kuga

21. Afrička svinjska kuga
22. Bolest Aujeszzkoga
23. Vezikularna bolest svinja
24. Influenca ptica
25. Kampilobakterioza
26. Klamidioza ptica
27. Salmoneloze
28. Praćenje otpornosti bakterija na antimikrobne pripravke
29. Infekcija Schmallenberg virusom
30. Yersinia enterocolitica u svinja za klanje
31. Mikoplazmoza peradi
32. Zoonoze prenosive krpeljima
33. Hepatitis E u domaćih svinja
34. Klamidioza goveda
35. MRSA i antimikrobna rezistencija u zdravlju mliječnih stada
36. Neosporoza goveda (Neospora caninum)
37. Kontagiozni metritis konja

Zarazne bolesti divljih životinja

1. Afrička svinjska kuga
2. Bolest Aujeszzkoga
3. Influenca ptica
4. Klasična svinjska kuga (KSK)
5. Slinavka i šap
6. Tuberkuloza
7. Bjesnoća
8. Uzorkovanje uginulih divljih životinja
9. Hepatitis E u divljih svinja

Nametničke bolesti domaćih životinja

1. Ehinokokoza
2. Cisticerkoza
3. Trihinelozna
4. Tokspolazmoza svinja, goveda, ovaca i koza

Nametničke bolesti divljih životinja

1. Ehinokokoza
2. Trihinelozna

II. IMUNOPROFILAKTIČKE MJERE

1. Bedrenica

- (1) Goveda, ovce, koze i konji u bedreničnim distriktima moraju biti cijepljeni protiv bedrenice, sukladno uputi proizvođača cjepiva.
- (2) Životinje iz stavka 1. ove točke smiju se izgoniti na ispašu i premještati tek nakon što je od cijepljenja proteklo vrijeme potrebno za stvaranje imuniteta.
- (3) Bedrenične distrikte određuje Ministarstvo poljoprivrede – Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane (u daljnjem tekstu: Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane).
- (4) Troškove provođenja mjera iz ove točke snosi posjednik životinje.

2. Bjesnoća

- (1) Svi psi moraju biti označeni u skladu s Pravilnikom o označavanju pasa (»Narodne novine«, broj 72/2010).
- (2) Psi stariji od tri mjeseca moraju, jednom godišnje, biti cijepljeni protiv bjesnoće na čitavom području Republike Hrvatske, s time da između dva cijepljenja ne smije proteći više od 12 mjeseci.
- (3) Pas koji tijekom godine navrší tri mjeseca mora biti cijepljen u narednih 14 dana, a pas koji nije ranije cijepljen u roku od 14 dana od dana njegove nabave.
- (4) Preporuča se cijepljenje mačaka i pitomih vretica protiv bjesnoće.
- (5) Za cijepljenje pasa, mačaka i pitomih vretica može se koristiti samo monovalentno cjepivo od umrtvljenih, visokoimunogenih sojeva virusa bjesnoće.
- (6) U slučaju kad veterinarski inspektor, naredi cijepljenje i drugih vrsta životinja protiv bjesnoće, mora se koristiti samo monovalentno cjepivo od umrtvljenih, visokoimunogenih sojeva virusa bjesnoće.
- (7) Troškove provođenja mjera iz stavaka 1., 2., 3., i 4. ove točke snosi posjednik životinje. Troškovi provođenja mjera iz stavka 6. ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

3. Newcastleška bolest

- (1) Sva perad u ekstenzivnim uzgojima, te nojevi i golubovi iz uzgoja i pernata divljač, mora biti cijepljena protiv newcastleske bolesti dva puta godišnje cjepivom proizvedenim od soja La Sota, jednim od sljedećih postupaka primjene: pitkom vodom, okulonazalno ili raspršivanjem.
- (2) Cijepljenje iz stavka 1. ove točke mora biti provedeno u razmaku od najmanje 4 mjeseca.
- (3) Perad u intenzivnom uzgoju (perad na farmama i svim oblicima intenzivne proizvodnje), te nojevi, golubovi i pernata divljač, mora biti cijepljena protiv ove bolesti tako da stalno bude imuna.
- (4) Kontrolu imunosti u intenzivnim uzgojima peradi i ekstenzivnim uzgojima peradi, golubova iz uzgoja, nojeva i pernate divljači, provode ovlaštene veterinarske organizacije prema uputi koju određuje Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane.
- (5) Radi ranog otkrivanja newcastleske bolesti, svaka pojava kliničkih znakova koja upućuje na sumnju na bolest mora biti prijavljena veterinaru. U slučaju sumnje na newcastlesku bolest ovlaštenu veterinar mora uzeti uzorke te iste dostaviti u službeni laboratorij radi pretrage.
- (6) Ovlaštene veterinarske organizacije i posjednici peradi koji imaju organiziranu veterinarsku službu dužni su dostaviti nadležnoj veterinarskoj inspekciji informaciju o provedenom cijepljenju protiv newcastleske bolesti, najkasnije 7 dana po provedenom cijepljenju.
- (7) Troškove provođenja mjera iz stavaka 1. i 3. ove točke snosi posjednik životinje, a troškovi provođenja mjera iz stavka 4. i 5. ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

III. DIJAGNOSTIČKE MJERE ZARAZNE BOLESTI DOMAĆIH ŽIVOTINJA

1. Bolesti pčela (američka gnjiloća, varooza, tropileloza i etinioza)

- (1) Na pčelinjacima moraju biti provedene preventivne i dijagnostičke mjere za zaštitu zdravlja pčelinjih zajednica od sljedećih pčelinjih bolesti: američka gnjiloća, tropileloza i etinioza.
- (2) Uzgoj pčelinjih matice za prodaju dopušten je samo na pčelinjacima koji su pod stalnim veterinarsko-zdravstvenim nadzorom.
- (3) Pčelar je dužan voditi evidenciju o svim provedenim preventivnim i dijagnostičkim mjerama iz stavka 1. ove točke, u kojoj najmanje mora navesti naziv i datum izvršenja mjere i naziv uporabljenog veterinarsko-medicinskog proizvoda.

(4) Radi ranog otkrivanja bolesti pčela, svaka pojava kliničkih znakova ili uginuća pčelinjih zajednica koja upućuje na sumnju na bolest mora biti prijavljena veterinaru. U slučaju sumnje na bolest pčela iz stavka 1. ove točke ovlaštenu veterinar mora uzeti uzorke te iste dostaviti u službeni laboratorij radi pretrage.

(5) Premještanje se mogu samo zdrave pčelinje matice i zdrave pčelinje zajednice odnosno one na kojima su provedene dijagnostičke i preventivne mjere na pčelinje bolesti iz stavka 1. ove točke.

1.1. Američka gnjiloća

(1) Na svim pčelinjacima u krugu polumjera 3 km od mjesta izbijanja američke gnjiloće u 2015. godini, tijekom travnja 2016. godine, ovlaštenu veterinar mora klinički pregledati sve pčelinje zajednice.

(2) U slučaju sumnje na bolest, ovlaštenu veterinar mora, zasebno iz svake pojedine sumnjive pčelinje zajednice, uzeti uzorak saća s poklopljenim pčelinjim leglom veličine 10x10 cm, na kojem su znaci bolesti dobro vidljivi, umotan u zrakopropusnu ambalažu i poslati ga na laboratorijsku pretragu u službeni laboratorij.

(3) Na pčelinjacima za uzgoj i prodaju matice, tijekom proljeća i jeseni, ovlaštenu veterinar mora obaviti klinički pregled svih pčelinjih zajednica.

(4) Iz zajednica iz stavka 3. ove podtočke, sumnjivih na bolest mora biti uzet službeni uzorak pčelinjeg legla i dostavljen na laboratorijsku pretragu.

(5) Troškovi provođenja mjera iz stavaka 1., 2. i 4. ove podtočke podmiruju se iz državnog proračuna, a troškove provođenja mjera iz stavka 3. ove podtočke snosi posjednik.

1.2. Varooza

Kontrola i suzbijanje varooze provodi se sukladno Programu kontrole i suzbijanja varooze u 2016. godini (klasa: 322-01/15-01/1112).

1.3. Tropileloza

(1) Na svim pčelinjacima na kojima se tijekom tretiranja protiv varooze posumnja na tropilelozu posjednik mora sumnju prijaviti ovlaštenom veterinaru koji mora pregledati podloške košnica na prisutnost uzročnika tropileloze. U slučaju sumnje na bolest ovlaštenu veterinar mora uzeti uzorke te iste dostaviti u službeni laboratorij radi pretrage.

(2) Troškovi provođenja mjera iz ove podtočke podmiruju se iz državnog proračuna.

1.4. Etinioza

(1) Na svim pčelinjacima na kojima se tijekom tretiranja protiv varooze posumnja na etiniozu posjednik mora sumnju prijaviti ovlaštenom veterinaru koji mora obaviti klinički pregled pčelinjih zajednica. U slučaju sumnje na bolest ovlaštenu veterinar mora uzeti uzorke te iste dostaviti u službeni laboratorij radi pretrage.

(2) U svrhu ranog otkrivanja etinioze određuje se provedba Programa praćenja etinioze na području Republike Hrvatske (klasa: 322-01/15-01/1071).

(3) Troškovi provođenja mjera iz ove podtočke podmiruju se iz državnog proračuna.

2. Bolesti riba i školjkaša

(1) Radi praćenja prisutnosti Koi-herpes viroze, virusne hemoragijske septikemije i zarazne hematopoetske nekroze na uzgajalištima riba, te bonamioze i marteilioze na proizvodnim područjima za uzgoj školjkaša, provode se sljedeći programi:

(a) Program nadziranja zdravlja akvatičnih životinja prijemljivih na Koi-herpes virozu (klasa: 322-01/15-01/1072);

(b) Program nadziranja zdravlja akvatičnih životinja prijemljivih na virusnu hemoragijsku septikemiju i zaraznu hematopoetsku nekrozu (klasa: 322-01/15-01/1073);

(c) Program nadziranja zdravlja akvatičnih životinja prijemljivih na infekciju s *Marteilia refringens* (klasa: 322-01/15-01/1074);

(d) Program nadziranja zdravlja akvatičnih životinja prijemljivih na infekciju s *Bonamia ostreae* (klasa: 322-01/15-01/1075);

(2) Troškovi provođenja mjera iz stavka 1. podtočaka (a), (b) (c) i (d) ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

3. Arteritis konja

- (1) Necijepljeni pastusi moraju biti pretraženi jednom godišnje na arteritis konja.
- (2) Pretraživanje iz stavka 1. ove točke provodi se u pastuha prije početka korištenja za prirodni pripust ili umjetno osjemenjivanje.
- (3) Preporuča se serološko pretraživanje kobila prije prirodnog pripusta.
- (4) Radi otkrivanja arteritisa konja, svaki pobačaj kobile mora biti prijavljen veterinaru. Od kobile koja je pobacila ovlaštenu veterinar mora uzeti uzorke te iste dostaviti u službeni laboratorij radi pretrage na arteritis konja.
- (5) Troškove provođenja mjera iz stavka 1. i 3. ove točke snosi posjednik životinje, a troškovi provođenja mjera iz stavka 4. ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

4. Infekciozna anemija kopitara

- (1) Svi kopitari stariji od 6 mjeseci moraju biti serološki pretraženi na infekcioznu anemiju kopitara (IAK) jednom godišnje, s tim da razmak od zadnjeg pretraživanja ne smije biti duži od 12 mjeseci.
- (2) Kopitari stariji od 6 mjeseci mogu se premještati, ako su serološki pretraženi na IAK s negativnim rezultatom, s tim da pretraživanje mora biti provedeno unutar 12 mjeseci prije premještanja.
- (3) Pretraživanje iz stavka 2. ove točke ne odnosi se na kopitare koji se upućuju izravno na klanje.
- (4) Troškovi provođenja mjera iz ove točke uređeni su na sljedeći način:
 - (a) za izvorne hrvatske pasmine kopitara (konja i magaraca) koji su označeni i registrirani sukladno važećim propisima te podatak o istome unesen u bazi JRDŽ, troškovi provođenja mjera iz stavka 1. ove točke podmiruju se iz državnog proračuna
 - (b) za sve ostale pasmine kopitara:
 - troškovi provođenja laboratorijske pretrage iz stavka 1. podmiruju se iz državnog proračuna,
 - troškove uzorkovanja i dostavu uzoraka iz stavka 1. snosi posjednik kopitara.

5. Leptospiroza

- (1) Krv svih kopitara starijih od 12 mjeseci, mora jednom godišnje biti serološki pretražena na leptospirozu.
- (2) Pretraživanje iz stavka 1. ove točke mora biti provedeno unutar 12 mjeseci.
- (3) Iznimno od stavka 1. ove točke, kopitari koji se koriste isključivo za tov i kopitari koji se koriste za rad na šumskim radilištima ne podliježu obvezi iz stavka 1. ove točke.
- (4) Radi otkrivanja leptospiroze, svaki pobačaj krave, ovce, koze, krmače i kobile mora biti prijavljen veterinaru. Od životinje koja je pobacila ovlaštenu veterinar mora uzeti uzorke te iste dostaviti u službeni laboratorij radi pretrage na leptospirozu.
- (5) Troškove provođenja mjere provode se na sljedeći način:
 - (a) troškovi provođenja mjera iz stavka 1. ove točke za izvorne hrvatske pasmine kopitara (konja i magaraca) koji su označeni i registrirani sukladno važećim propisima te podatak o istome unesen u bazi JRDŽ, podmiruju se iz državnog proračuna, s tim da uzorkovanje mora biti provedeno istovremeno s uzorkovanjem na infekcionu anemiju kopitara,
 - (b) troškove provođenja mjera iz stavka 1. ove točke za sve ostale pasmine kopitara snosi posjednik kopitara,
 - (c) troškovi provođenja mjera iz stavka 4. podmiruju se iz državnog proračuna.

6. Groznica zapadnog Nila

- (1) Radi otkrivanja i praćenja infekcije virusa groznice zapadnog Nila određuje se provedba Programa nadziranja groznice zapadnog Nila na području Republike Hrvatske (klasa: 322-01/15-01/1104).
- (2) U slučaju nalaza kliničkih znakova i uginuća kopitara naređuje se dijagnostičko ispitivanje na infekciju virusom groznice zapadnog Nila.
- (3) Troškovi provođenja mjera iz ove točke podmiruju se iz sredstava državnog proračuna.

7. Rinopneumonitis konja

- (1) Radi otkrivanja rinopneumonitisa konja svaki pobačaj kobile mora biti prijavljen veterinaru. Od kobile koja je pobacila ovlaštenu veterinar mora uzeti uzorke te iste dostaviti u službeni laboratorij radi pretrage na rinopneumonitis konja.
- (2) Naređuje se pretraživanje na rinopneumonitis kopitara s utvrđenim kliničkim znakovima poremećaja središnjeg živčanog sustava.
- (3) Troškovi provođenja mjera iz ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

8. Bruceloza

8.1. Bruceloza goveda

- (1) Na gospodarstvima sa statusom stada goveda službeno slobodnog od bruceloze, jednom godišnje moraju biti pretražena sva goveda koja su u trenutku obavljanja pretrage u dobi od 12 mjeseci i više, na način propisan Dodatkom C. Pravilnika o veterinarskim uvjetima za stavljanje u promet goveda i svinja (»Narodne novine«, broj 5/2016).
- (2) Za premještanje goveda između službeno slobodnih stada nije potrebno pretraživanje na brucelozu, pod uvjetom da goveda tijekom prijevoza ne dolaze u kontakt s govedima nižeg zdravstvenog statusa.
- (3) Radi ranog otkrivanja bruceloze goveda, svaki pobačaj mora biti prijavljen veterinaru. Od krave koja je pobacila ovlaštenu veterinar mora uzeti uzorke te iste dostaviti u službeni laboratorij radi pretrage.
- (4) U stado službeno slobodno od bruceloze goveda mogu se uvoditi isključivo goveda iz stada jednakog zdravstvenog statusa.
- (5) Goveda iz stada nepoznatog statusa u odnosu na brucelozu goveda mogu se premješati isključivo izravno na klanje.
- (6) Mjere u svrhu ostvarivanja uvjeta za dodjelu i održavanje statusa stada, regija odnosno države službeno slobodne od bruceloze goveda propisane su Programom nadziranja bruceloze goveda u Republici Hrvatskoj u 2016. godini (klasa: 322-01/15-01/1076).
- (7) Troškovi provođenja mjera iz ove podtočke podmiruju se iz državnog proračuna.

8.2. Bruceloza svinja (*Brucella suis*)

- (1) Radi ranog otkrivanja bruceloze svinja (*B. suis*), svaki pobačaj ili pojava kliničkih znakova u rasplodnih svinja koja upućuje na sumnju na brucelozu mora biti prijavljena veterinaru. U slučaju sumnje na brucelozu ili pobačaja ovlaštenu veterinar mora uzeti uzorke te iste dostaviti u službeni laboratorij radi pretrage na brucelozu.
- (2) Krv nerasta mora biti pretražena na brucelozu prije uvođenja u novi uzgoj i/ili početka korištenja za umjetno osjemenjivanje ili prirodni pripust.
- (3) Pretraživanje iz stavka 2. ove podtočke mora biti provedeno unutar 30 dana prije uvođenja u novi uzgoj i/ili početka korištenja za umjetno osjemenjivanje ili prirodni pripust.
- (4) Troškovi provođenja mjera iz stavka 1. ove podtočke podmiruju se iz državnog proračuna, a troškove provođenja mjera iz stavka 2. ove podtočke snosi posjednik životinje.

8.3. Bruceloza ovaca i koza (*Brucella melitensis*)

- (1) Radi ranog otkrivanja bruceloze ovaca i koza (*B. melitensis*), svaki pobačaj mora biti prijavljen veterinaru. Od ovce ili koze koja je pobacila ovlaštenu veterinar mora uzeti uzorke te iste dostaviti u službeni laboratorij radi pretrage na brucelozu.
- (2) Mjere u svrhu ostvarivanja uvjeta za dodjelu i održavanje statusa stada službeno slobodnog od bruceloze (*B. melitensis*) propisane su Programom kontrole i iskorjenjivanja bruceloze ovaca i koza u 2016. godini (klasa: 322-01/15-01/1077).
- (3) U stado ovaca i koza službeno slobodno od bruceloze (*B. melitensis*) mogu se uvoditi isključivo ovce i koze iz stada jednakog zdravstvenog statusa.
- (4) Životinje podrijetlom iz stada, regije ili zemlje službeno slobodne od bruceloze ne moraju biti testirane prije uvođenja u stado, uz uvjet da pri prometu niti u jednom trenutku nisu bile u kontaktu sa životinjama nižeg zdravstvenog statusa u odnosu na brucelozu.
- (5) U stado ovaca i koza koje je u postupku potvrđivanja statusa stada službeno slobodnog od bruceloze (*B.*

melitensis) mogu se uvesti samo ovce i koze iz službeno slobodnog stada, ili iz stada koje je također u postupku potvrđivanja statusa, u kojem slučaju unutar 30 dana prije uvođenja u stado moraju biti pretražene na *B. melitensis* s negativnim rezultatom, u skladu s Dodatkom C Pravilnika o veterinarsko-zdravstvenim uvjetima za stavljanje u promet ovaca i koza.

(6) Nakon ostvarivanja statusa, gospodarstvo s ovcama i/ili kozama može zadržati status službeno slobodnog od bruceloze (*B. melitensis*) ako ispunjava uvjete određene u Dodatku A. Poglavlju 1. odjeljku I. dijelovima B., C. i D. Pravilnika o veterinarsko-zdravstvenim uvjetima za stavljanje u promet ovaca i koza.

(7) Troškovi provođenja mjera iz stavka 1. i 2. ove podtočke financiraju se iz državnog proračuna, a troškove iz stavka 5. ove podtočke snosi posjednik životinja.

8.4. Bruceloza ovaca (*Brucella ovis*)

(1) Radi ranog otkrivanja bruceloze ovaca (*B. ovis*), svaki pobačaj, pojava epididimitisa u muških životinja te drugi znakovi koji upućuju na sumnju na brucelozu moraju biti prijavljeni veterinaru. U slučaju sumnje na brucelozu ili pobačaja ovlašteni veterinar mora uzeti uzorke te iste dostaviti u službeni laboratorij radi pretrage na brucelozu.

(2) Ovnovi koji služe za proizvodnju sjemena za umjetno osjemenjivanje i prirodni pripust moraju biti serološki pretraženi na brucelozu ovaca, s negativnim rezultatom.

(3) Pretraživanje iz stavka 2. ove podtočke provodi se istovremeno s testiranjem na *B. melitensis*, navedenim u stavku 2. podtočke 8.3. ove Naredbe.

(4) Troškovi provođenja mjera iz ove podtočke podmiruju se iz državnog proračuna.

9. Tuberkuloza

9.1. Tuberkuloza goveda

(1) Na svim gospodarstvima sa statusom stada goveda službeno slobodnog od tuberkuloze na području Bjelovarsko-bilogorske, Dubrovačko-neretvanske, Ličko-senjske, Sisačko-moslavačke, Splitsko-dalmatinske, Šibensko-kninske, Zadarske i Zagrebačke županije jednom godišnje moraju biti tuberkulinizirana sva goveda koja su u trenutku obavljanja pretrage u dobi od 6 i više tjedana, s ciljem održavanja statusa, na način propisan Dodatkom B. Pravilnika o veterinarskim uvjetima za stavljanje u promet goveda i svinja.

(2) Iznimno od stavka 1. ove podtočke, gospodarstva na kojima se, unutar odvojene epidemiološke jedinice, drže goveda namijenjena isključivo tovu, izuzimaju se od tuberkulinskog testiranja.

(3) Goveda starija od 6 tjedana koja se uvode u stado moraju biti tuberkulinizirana unutar 12 mjeseci prije uvođenja u stado, na način propisan Dodatkom B. Pravilnika o veterinarskim uvjetima za stavljanje u promet goveda i svinja (»Narodne novine«, broj 5/16). Testiranje iz ove podtočke nije potrebno provesti ako goveda koja se uvode u stado dolaze neposredno iz države ili regije službeno slobodne od tuberkuloze goveda ili iz službeno slobodnih stada u županijama koje nisu navedene u stavku 1. ovoga članka i prije uvođenja u stado nisu bila u kontaktu s govedima nižeg zdravstvenog statusa.

(4) U slučaju uvođenja u stado goveda mlađih od 6 tjedana, ukoliko je potrebna provedba tuberkulinizacije prije uvođenja u stado prema stavku 3. ovoga članka, posjednik stada dužan je takve životinje držati odvojeno od ostalih životinja u stadu sve do provedbe tuberkulinskog testa iz stavka 3. ove podtočke, te osigurati da životinje budu podvrgnute propisanom testu nakon što napune 6 tjedana, ili najkasnije do 60 dana po uvođenju takvih životinja u stado. Ova odredba odnosi se i na sva goveda namijenjena daljnjem tovu.

(5) Prilikom formiranja novog stada goveda, stado može biti sastavljeno isključivo od životinja koje potječu iz stada službeno slobodnih od tuberkuloze goveda. Nakon provjere podataka o zdravstvenom statusu uvedenih goveda i upisanih migracija, takvom stadu potrebno je bez odgode dodijeliti status službeno slobodnog od tuberkuloze goveda.

(6) U stado službeno slobodno od tuberkuloze goveda mogu se uvesti isključivo goveda iz stada jednakog zdravstvenog statusa.

(7) Goveda iz stada nepoznatog statusa u odnosu na tuberkulozu goveda mogu se premještati isključivo izravno na klanje.

(8) Mjere reguliranja premještanja goveda namijenjenih tovu ili upućivanju na klanje kao i mjere u svrhu ostvarivanja uvjeta za dodjelu i održavanje statusa stada, odnosno države službeno slobodne od tuberkuloze goveda propisane su Programom iskorjenjivanja i nadziranja tuberkuloze goveda u Republici Hrvatskoj u 2016. godini (klasa: 322-01/15-01/1078).

(9) Troškovi provođenja mjera iz stavka 1. i 8. ove podtočke podmiruju se iz državnog proračuna, a troškove

provođenja mjera iz stavka 3. i 4. ove podtočke snosi posjednik životinja.

9.2. Tuberkuloza svinja

(1) Ovlašteni veterinar kontrolnog tijela ili veterinarski inspektor u klaonici mora voditi posebnu evidenciju o svakom utvrđenom slučaju tuberkuloze svinja te o nalazu izvijestiti nadležnog veterinarskog inspektora nadležnog veterinarskog ureda i nadležnog veterinarskog inspektora u mjestu podrijetla tuberkulozne životinje.

(2) U slučaju nalaza patoanatomskih promjena na liniji klanja, koje upućuju na tuberkulozu veterinarski inspektor ili ovlašteni veterinar kontrolnog tijela moraju dostaviti promijenjene limfne čvorove i/ili promijenjene parenhimske organe (slezena, pluća, jetra) radi potvrde ili isključivanja tuberkuloze u službeni laboratorij.

(3) Troškovi provođenja mjera iz stavka 2. ove podtočke podmiruju se iz državnog proračuna.

10. Paratuberkuloza

(1) Na paratuberkulozu moraju biti pretražena rasplodna goveda starija od 24 mjeseca te rasplodne ovce i koze starije od 12 mjeseci, ako pokazuju kliničke znakove paratuberkuloze.

(2) Uzorkovanje, laboratorijsko pretraživanje i mjere koje se provode u slučaju pozitivnoga nalaza na paratuberkulozu provode se sukladno uputi Uprave za veterinarstvo i sigurnost hrane.

(3) Troškovi provođenja mjera iz stavka 1. ove točke podmiruju se iz državnog proračuna, a troškove provedbe mjera iz stavka 2. ove točke snosi posjednik životinje.

11. Enzooska leukoza goveda

(1) Sva rasplodna goveda starija od 24 mjeseca potrebno je pretražiti u skladu s Dodatkom D Poglavljem II Pravilnika o veterinarskim uvjetima za stavljanje u promet goveda i svinja (»Narodne novine«, broj 5/2016), na svim gospodarstvima sa statusom stada goveda službeno slobodnog od enzooske leukoze goveda, u svrhu održavanja statusa, na području jedinica lokalne samouprave u:

- Zagrebačkoj županiji: Dubrava, Ivanić Grad, Klinča sela, Kloštar Ivanić, Križ i Velika Gorica;
- Sisačko-moslavačkoj županiji: Glina, Kutina, Lekenik, Lipovljani, Majur, Martinska Ves, Novska, Petrinja, Popovača, Sisak, Sunja i Velika Ludina;
- Karlovačkoj županiji: Karlovac i Slunj;
- Varaždinskoj županiji: Petrijanec;
- Koprivničko križevačkoj županiji: Drnje, Križevci, Virje i Sveti Petar Orehovec;
- Bjelovarsko bilogorskoj županiji: Berek, Čazma, Dežanovac, Grubišno polje, Ivanska, Kapela, Rovišće Veliki Grđevac, Veliko Trojstvo, Zrinski Topolovac i Garešnica;
- Ličko-senjskoj županiji: Gospić, Vrhovine i Udbina;
- Virovitičko-podravskoj županiji: Crnac, Čadavica, Lukač, Nova Bukovica, Orahovica, Pitomača, Slatina, Suhopolje, Špišić Bukovica, Virovitica i Zdenci;
- Požeško-slavonskoj županiji: Čaglin, Jakšić, Kutjevo, Pleternica i Požega;
- Brodsko-posavskoj županiji: Cernik, Klakar, Okučani, Stara Gradiška, Staro Petrovo Selo, Brodski Stupnik i Donji Andrijevci,
- Osječko-baranjskoj županiji: Belišće, Bilje, Čeminac, Čepin, Darda, Donji Miholjac, Drenje, Đakovo, Đurđenovac, Erdut, Feričanci, Jagodnjak, Kneževi Vinogradi, Magadenovac, Marijanci, Našice, Osijek, Petlovac, Podgorač, Podravska Moslavina, Popovac, Semeljci, Šodolovci, Trnava, Valpovo, Viljevo, Viškovec, Vladislavci i Gorjani;
- Vukovarsko-srijemskoj županiji: Bogdanovci, Borovo, Cerna, Gradište, Ivankovo, Markušica, Stari Mikanovci, Tordinci, Trpinja, Vođinci i Vukovar;
- Šibensko-kninskoj županiji: Drniš i Vodice;
- Splitsko-dalmatinskoj županiji: Hrvace, Imotski, Lovreć, Otok, Proložac, Šestanovac i Vrljika;
- Istarskoj županiji: Sveti Vinčenat;
- Dubrovačko-neretvanskoj županiji: Dubrovnik, Opuzen, Ploče i Dubrovačko primorje;

– Međimurskoj županiji: Šenkovec.

(2) Na svim gospodarstvima koja nemaju status stada službeno slobodnog od enzooske leukoze goveda, na području cijele Republike Hrvatske, potrebno je sva rasplodna goveda starija od 24 mjeseca pretražiti u skladu s Dodatkom D Poglavljem II Pravilnika o veterinarskim uvjetima za stavljanje u promet goveda i svinja, kako bi ostvarila uvjete za dodjelu statusa.

(3) U stado službeno slobodno od enzooske leukoze goveda mogu se uvoditi isključivo goveda iz stada jednakog zdravstvenog statusa.

(4) Za premještanje goveda između službeno slobodnih stada nije potrebno pretraživanje na enzoosku leukozu, pod uvjetom da goveda tijekom prijevoza ne dolaze u kontakt s govedima nižeg zdravstvenog statusa.

(5) Goveda iz stada nepoznatog statusa u odnosu na enzoosku leukozu goveda mogu se premješati isključivo izravno na klanje.

(6) Mjere u svrhu ostvarivanja uvjeta za održavanje statusa stada, odnosno države službeno slobodne od enzooske leukoze goveda propisane su Programom iskorjenjivanja i nadziranja enzooske leukoze goveda u Republici Hrvatskoj u 2016. godini (klasa: 322-01/15-01/1079).

(7) Troškovi provođenja mjera iz stavka 1., 2. i 6. ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

12. Zarazni rinotraheitis goveda – zarazni pustularni vulvovaginitis (ZRG/ZPV)

(1) Radi otkrivanja zaraznog rinotraheitisa goveda – zaraznog pustularnog vulvovaginitisa (ZRG/ZPV) u rasplodnih goveda, u svim slučajevima kada klinički znakovi upućuju na sumnju na bolest ZRG/ZPV, obvezno je njezino isključivanje.

(2) Za cijepljenje rasplodnih goveda protiv ZRG/ZPV može se koristiti samo cjepivo s uklonjenim glikoproteinom gE.

(3) Troškovi provođenja mjera iz stavka 1. ove točke podmiruju se iz državnog proračuna, a troškove provođenja mjere iz stavka 2. ove točke snosi posjednik životinje.

13. Bolest plavog jezika

(1) Radi otkrivanja bolesti plavog jezika (BPJ) u domaćih preživača, u svim slučajevima kada klinički znakovi upućuju na sumnju na bolest BPJ, obvezno je njezino isključivanje.

(2) Pojačano nadziranje u odnosu na provedbu stavka 1. ove točke potrebno je provoditi u vrijeme sezone aktivnosti vektora BPJ.

(3) Radi otkrivanja prisutnosti virusa uzročnika bolesti plavog jezika, određuje se provedba Programa nadziranja bolesti plavog jezika u 2016. godini (klasa: 322-01/15-01/1080).

(4) Radi utvrđivanja proširenosti vektora, određuje se provedba Programa entomološkog istraživanja populacije vektora virusa bolesti plavog jezika, na području Republike Hrvatske u 2016. godini (klasa: 322-01/15-01/1081).

(5) Troškovi provođenja mjera iz ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

14. Q-groznica

(1) Radi otkrivanja Q-groznice, svaki pobačaj krave, ovce i koze mora biti prijavljen veterinaru. Od životinje koja je pobacila ovlaštenu veterinar mora uzeti uzorke, te iste dostaviti u službeni laboratorij radi pretrage na Q-groznicu.

(2) Troškovi provođenja mjera iz ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

15. Genitalna kampilobakterioza

(1) Radi otkrivanja genitalne kampilobakterioze, svaki pobačaj goveda, ovaca i koza mora biti prijavljen veterinaru. Od životinje koja je pobacila ovlaštenu veterinar mora uzeti uzorke te iste dostaviti u službeni laboratorij radi pretrage na genitalnu kampilobakteriozu.

(2) Troškovi provođenja mjera iz ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

16. Enzooski pobačaj ovaca

(1) Radi otkrivanja enzooskog pobačaja ovaca, svaki pobačaj ovce i koze mora biti prijavljen veterinaru. Od životinje koja je pobacila ovlaštenu veterinar mora uzeti uzorke, te iste dostaviti u službeni laboratorij radi

pretrage na enzootski pobačaj ovaca.

(2) Troškovi provođenja mjera iz ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

17. Goveda spongiformna encefalopatija

(1) Na govedu spongiformnu encefalopatiju (GSE) moraju biti pretražena sva goveda:

(a) starija od 24 mjeseca:

– koja su zaklana iz nužde odnosno upućena na prisilno (hitno) klanje od strane veterinara nakon nesreće ili zbog ozbiljnih fizioloških ili funkcionalnih poremećaja, uključujući poremećaje središnjeg živčanog sustava;

– koja, pri *ante mortem* pregledu, pokazuju kliničke znakove zarazne bolesti ili znakove na temelju kojih se može posumnjati da su zaražene ili pokazuju fiziološke ili funkcionalne poremećaje, uključujući poremećaje središnjeg živčanog sustava;

(b) sva goveda starija od 30 mjeseci:

– pri redovnom klanju za ljudsku prehranu;

– koja su zaklana u okviru programa iskorjenjivanja bolesti, a ne pokazuju kliničke znakove bolesti.

(c) sva goveda starija od 24 mjeseca koja su:

– uginula ili usmrćena na gospodarstvu, osim goveda usmrćenih u okviru suzbijanja epidemije odnosno iskorjenjivanja bolesti;

– uginula ili usmrćena tijekom prijevoza ili u klaonici.

(2) Troškovi provođenja mjera iz stavka 1. ove točke uređeni su na sljedeći način:

(a) troškovi provođenja mjera iz: podstavka (a), podstavka (b) alineje druge, te podstavka (c), kao i nabava dijagnostičkih kitova i dijela potrošnog materijala iz podstavka (b) alineje prve, podmiruju se iz državnog proračuna;

(b) troškove provođenja laboratorijske pretrage iz podstavka (b) alineje prve, snosi subjekt u poslovanju s hranom (klaonica).

18. Grebež ovaca

(1) Na grebež moraju biti pretražene:

(a) sve ovce i koze starije od 18 mjeseci koje su pokazivale kliničke znakove bolesti uključujući i poremećaje središnjeg živčanog sustava;

(b) uginule ovce i koze starije od 18 mjeseci, sukladno Uputi o nadziranju ovaca i koza na grebež ovaca u Republici Hrvatskoj (klasa: 322-02/13-01/167).

(2) Gospodarstvo s ovcama i kozama može ostvariti status gospodarstva sa zanemarivim/kontroliranim rizikom u odnosu na klasični grebež ovaca ukoliko je ispunilo uvjete u skladu s Programom o dodjeljivanju statusa gospodarstva u odnosu na klasični grebež ovaca u Republici Hrvatskoj (klasa: 322-01/15-01/1082).

(3) Troškovi provođenja mjera iz stavka 1. ove točke podmiruju se iz državnog proračuna, a troškovi nastale provedbom mjera iz stavka 2. ove točke podmiruje posjednik.

19. Slinavka i šap

(1) Radi ranog otkrivanja slinavke i šapa (SiŠ) u domaćih papkara obvezno je isključivanje SiŠ infekcije u svim slučajevima kada klinički znakovi bolesti upućuju na sumnju na SiŠ.

(2) Troškovi provođenja mjera iz ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

20. Klasična svinjska kuga

(1) Radi ranog otkrivanja dokaza o prisutnosti virusa klasične svinjske kuge (KSK) u domaćih svinja, određuje se provedba Programa nadziranja klasične svinjske kuge u domaćih svinja u 2016. godini (klasa: 322-01/15-01/1083).

(2) Premještati se mogu samo svinje koje ne pokazuju kliničke znakove bolesti.

(3) U skladu s Pravilnikom o obveznom označavanju i registraciji svinja (»Narodne novine« br. 51/2007, 50/2008, 156/2008, 148/2009 i 12/2011), a u svrhu osiguranja brze i potpune sljedivosti svinja u slučaju

sumnje ili izbijanja KSK na području Sisačko-

-moslavačke, Vukovarsko-srijemske, Brodsko-posavske i Karlovačke županije, svinje moraju biti označene čim prije, a najkasnije do 60. dana starosti ili prije premještanja, ovisno o tome koji uvjet nastupi prije. Posjednik je odgovoran da je svaka pojedina svinja označena u skladu s ovom odredbom te odredbama Pravilnika o obveznom označavanju i registraciji svinja.

(4) Prilikom uzimanja krvi svinja koje se u svrhu laboratorijske pretrage, pretražuju za potrebe provođenja Programa nadziranja i kontrole bolesti, ovlašteni veterinar mora osigurati mogućnost identifikacije svake pojedine svinje od koje je uzet uzorak.

(5) Troškovi provođenja mjera iz stavka 1. ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

21. Afrička svinjska kuga

(1) Radi ranog otkrivanja afričke svinjske kuge (ASK) u domaćih svinja, sve uzorke podrijetlom od domaćih svinja koji su dostavljeni na laboratorijsku pretragu zbog sumnje, odnosno u svrhu isključivanja KSK u skladu Programom nadziranja klasične svinjske kuge u domaćih svinja u 2016. godini (klasa: 322-01/15-01/1083) Odjel za virologiju Hrvatskog veterinarskog instituta, mora pretražiti i na ASK.

(2) Troškovi provođenja mjera iz stavka 1. ove točke podmiruju se iz sredstava državnog proračuna.

22. Bolest Aujeszzkoga

(1) Radi ranog otkrivanja bolesti Aujeszzkoga (BA), svaki pobačaj i/ili pojava kliničkih znakova, koji upućuju na sumnju na BA mora biti prijavljen veterinaru. U slučaju sumnje na BA i pobačaja ovlašteni veterinar mora uzeti uzorke te iste dostaviti u službeni laboratorij radi pretrage.

(2) U stado svinja slobodno i službeno slobodno od bolesti Aujeszzkoga zabranjeno je uvođenje svinja podrijetlom iz gospodarstava s nepoznatim statusom u odnosu na bolest Aujeszzkoga.

(3) Mjere u svrhu ostvarivanja uvjeta za dodjelu i održavanje statusa stada, službeno slobodnog od bolesti Aujeszzkoga propisane su Programom nadziranja i iskorjenjivanja bolesti Aujeszzkoga u 2016. godini (klasa: 322-01/15-01/1084).

(4) Za cijepljenje svinja može se koristiti samo cjepivo s uklonjenim glikoproteinom virusa bolesti Aujeszzkoga gI (gE).

(5) Troškovi provođenja mjera iz stavka 1. i 3. ove točke, kada se mjere provode u svrhu ostvarivanja uvjeta za dodjelu i održavanje statusa stada, službeno slobodnog od bolesti Aujeszzkoga, podmiruju se iz državnog proračun, a u svim ostalim slučajevima propisanim programom iz stavka 3. ove točke troškove provođenja mjera snosi posjednik životinja.

23. Vezikularna bolest svinja

(1) Radi ranog otkrivanja vezikularne bolesti svinje (VBS) obvezno je njeno isključivanje u svim slučajevima kada klinički znakovi bolesti upućuju na sumnju na bolest.

(2) Troškovi provođenja mjera iz ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

24. Influenca ptica

(1) Radi ranog otkrivanja dokaza nazočnosti virusa influence ptica u peradi određuje se provedba Programa pretraživanja influence ptica u peradi u 2016. godini (klasa: 322-01/15-01/1085).

(2) Radi ranog otkrivanja influence ptica, svaka pojava kliničkih znakova koja upućuje na sumnju na bolest mora biti prijavljena veterinaru. U slučaju sumnje na influencu ptica ovlašteni veterinar mora uzeti uzorke te iste dostaviti u službeni laboratorij radi pretrage.

(3) Troškovi provođenja mjera iz ove točke podmiruju se iz državnog proračuna

25. Kampilobakterioza peradi

(1) Radi praćenja kampilobakterioze u jatima tovnih pilića vrste *Gallus gallus* te praćenja otpornosti bakterija roda *Campylobacter* spp. na antimikrobne pripravke, određuje se uzimanje uzoraka u skladu s Programom praćenja bakterija roda *Campylobacter* spp. i njihove otpornosti na antimikrobne pripravke u jatima i trupovima tovnih pilića u Republici Hrvatskoj (klasa: 322-01/15-01/1086).

(2) Troškovi provođenja mjera iz ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

*26. Klamidioza ptica (*Chlamydia psittaci*)*

- (1) Svi uzgoji ukrasnih ptica te golubova namijenjenih prodaji moraju biti registrirani sukladno odredbama Pravilnika o uvjetima koje moraju ispunjavati uzgoji kućnih ljubimaca namijenjenih prodaji («Narodne novine», broj 56/09).
- (2) Sva jata ukrasnih ptica i golubova iz stavka 1. ove točke te prodajna mjesta moraju dva puta godišnje, u razmaku od šest mjeseci, biti uzorkovana i laboratorijski pretražena s negativnim rezultatom na klamidiozu ptica.
- (3) U registrirane uzgoje te prodajna mjesta dopušteno je uvoditi nove jedinke samo ako potječu iz registriranog jata pretraženog na klamidiozu ptica s negativnim rezultatom unutar šest mjeseci prije uvođenja u jato.
- (4) Sva jata ptica iz reda Psittaciformes koja sudjeluju na izložbama, sajmovima, natjecanjima i ostalim vrstama okupljanja moraju biti pretražena na klamidiozu ptica s negativnim rezultatom ne starijim od 12 mjeseci.
- (5) Troškove provođenja mjera iz ove točke snosi posjednik životinje.

27. Salmoneloze

27.1. Salmoneloze peradi

- (1) Uzimanje uzoraka od konzumnih nesilica vrste *Gallus gallus* radi pretrage na prisutnost bakterija iz roda salmonela, laboratorijsko pretraživanje i mjere koje se provode u slučaju sumnje i/ili potvrđenog slučaja *S. Enteritidis* i *S. Typhimurium* provode se u skladu s odredbama Nacionalnog programa kontrole salmoneloze u jatima konzumnih nesilica vrste *Gallus gallus* u Republici Hrvatskoj (klasa: 322-01/15-01/1087).
- (2) Uzimanje uzoraka od rasplodne peradi u uzgoju i proizvodnji vrste *Gallus gallus* radi pretrage na prisutnost bakterija iz roda salmonela, laboratorijsko pretraživanje i mjere koje se provode u slučaju sumnje i/ili potvrđenog slučaja *S. Enteritidis*, *S. Typhimurium*, *S. Hadar*, *S. Infantis* ili *S. Virchow* provode se u skladu s odredbama Nacionalnog programa kontrole salmoneloze u odraslih rasplodnih jata (rasplodna jata u proizvodnji) vrste *Gallus gallus* u Republici Hrvatskoj (klasa: 322-01/15-01/1089).
- (3) Uzimanje uzoraka od tovnih pilića vrste *Gallus gallus* radi pretrage na prisutnost bakterija iz roda salmonela, laboratorijsko pretraživanje i mjere koje se provode u slučaju sumnje i/ili potvrđenog slučaja *S. Enteritidis* i *S. Typhimurium* provode se u skladu s odredbama Nacionalnog programa kontrole salmoneloze u tovnih pilića vrste *Gallus gallus* u Republici Hrvatskoj (klasa: 322-01/15-01/1111).
- (4) Uzimanje uzoraka od tovnih purana radi pretrage na prisutnost bakterija iz roda salmonela, laboratorijsko pretraživanje i mjere koje se provode u slučaju sumnje i/ili potvrđenog slučaja *S. Enteritidis* i *S. Typhimurium* provode se u skladu s odredbama Nacionalnog programa kontrole salmoneloze u tovnih purana u Republici Hrvatskoj (klasa: 322-01/15-01/1090).
- (5) Uzimanje uzoraka od rasplodnih purana u uzgoju i proizvodnji radi pretrage na prisutnost bakterija iz roda salmonela, laboratorijsko pretraživanje i mjere koje se provode u slučaju sumnje i/ili potvrđenog slučaja *S. Enteritidis*, *S. Typhimurium*, provode se u skladu s odredbama Nacionalnog programa kontrole salmoneloze u odraslih rasplodnih jata purana (rasplodna jata u proizvodnji) Republici Hrvatskoj (klasa: 322-01/15-01/1091).
- (6) Sva jata, osim jata navedenih u stavku 1. – 5. ove podtočke, bez obzira na vrstu i kategoriju peradi, čiji su proizvodi namijenjeni javnoj potrošnji ili se perad uzgaja radi daljnje prodaje, moraju biti bakteriološki pretražena, dostavljanjem službenih uzoraka u laboratorij sukladno tablicama 1. – 5. iz Dodatka I. ove Naredbe.
- (7) U svrhu stavljanja svježeg mesa peradi na tržište za javnu potrošnju klati je dopušteno samo jata slobodna od *S. Enteritidis* i *S. Typhimurium*.
- (8) Posjednik jata prije premještanja jaja namijenjenih javnoj potrošnji, peradi za klanje te peradi koja se uzgaja radi daljnje prodaje, mora imati negativan bakteriološki nalaz izdan od službenog laboratorija. Nalaz vrijedi 21 dan od dana uzimanja uzoraka. Iznimno, valjanost nalaza za perad iz jata navedenih u stavku 1. – 5. ove podtočke propisana je odredbama važećeg nacionalnog programa.
- (9) Premještanje jednodnevne peradi iz valionice dozvoljeno je ukoliko ih prati negativan nalaz laboratorijske pretrage jata iz kojeg potječu jaja za valenje. Nalaz vrijedi 30 dana od dana uzimanja uzoraka u jatu. Iznimno, valjanost nalaza za perad iz jata navedenih u stavku 1. do 5. ove podtočke propisana je odredbama važećeg nacionalnog programa.
- (10) U svrhu dodatne kontrole zdravlja jata peradi, uzorkovanje u valionici potrebno je provesti na dan valenja jaja dostavljanjem službenih uzoraka u laboratorij sukladno tablici 1. iz Dodatka I. ove Naredbe.
- (11) Radi utvrđivanja svih salmonela od značaja za javno zdravstvo u rezultatima nalaza potrebno je, osim serotipova propisanih ovom Naredbom i nacionalnim programima iz stavka 1. – 5. ove podtočke, navesti i

sve ostale utvrđene serotipove.

(12) Troškove uzorkovanja i dostave uzorka propisane stavkom 1., 2., 3., 4. i 5. ove podtočke snosi posjednik, a troškovi laboratorijske dijagnostike podmiruju se iz državnog proračuna. Troškove provođenja mjera iz stavka 6. ove podtočke snosi posjednik životinje.

27.2. Salmoneloze tovnih svinja i goveda za klanje

(1) Radi praćenja prevalencije bakterija roda *Salmonella* spp. u tovnih svinja za klanje određuje se provedba Programa praćenja prevalencije bakterija roda *Salmonella* i praćenja njihove otpornosti na antimikrobne pripravke u tovnih svinja za klanje u Republici Hrvatskoj (klasa: 322-01/15-01/1092).

(2) Radi praćenja prevalencije bakterija roda *Salmonella* spp. u goveda za klanje određuje se provedba Programa praćenja prevalencije bakterija roda *Salmonella* i praćenja njihove otpornosti na antimikrobne pripravke u goveda za klanje u Republici Hrvatskoj (klasa: 322-01/15-01/1093).

(3) Troškovi provođenja mjera iz ove podtočke podmiruju se iz državnog proračuna.

28. Praćenje otpornosti bakterija na antimikrobne pripravke

28.1. Bakterije roda *Salmonella* u tovnih pilića

(1) Radi praćenja otpornosti bakterija roda *Salmonella* na antimikrobne pripravke u jatima tovnih pilića vrste *Gallus gallus*, određuje se uzimanje uzoraka u skladu s odredbama Nacionalnog programa kontrole salmoneloze u tovnih pilića vrste *Gallus gallus* u Republici Hrvatskoj (klasa: 322-01/15-01/1103).

(2) Troškove pretraživanja uzoraka iz stavka 1. ove podtočke uzetih u skladu s podtočkom 27.1. stavkom 3. ovoga dijela Naredbe, podmiruju se iz državnog proračuna.

28.2. Bakterije roda *Salmonella* u konzumnih nesilica

(1) Radi praćenja otpornosti bakterija roda *Salmonella* na antimikrobne pripravke u jatima konzumnih nesilica vrste *Gallus gallus*, određuje se uzimanje uzoraka u skladu s odredbama Nacionalnog programa kontrole Salmoneloze u jatima konzumnih nesilica vrste *Gallus gallus* u Republici Hrvatskoj (klasa: 322-01/15-01/1087).

(2) Troškove pretraživanja uzoraka iz stavka 1. ove podtočke uzetih u skladu s podtočkom 27.1. stavkom 1. ovoga dijela Naredbe, podmiruju se iz državnog proračuna.

28.3. Bakterije roda *Salmonella* u tovnih purana

(1) Radi praćenja otpornosti bakterija roda *Salmonella* na antimikrobne pripravke u jatima tovnih purana, određuje se uzimanje uzoraka u skladu s odredbama Nacionalnog programa kontrole salmoneloze u tovnih purana u Republici Hrvatskoj (klasa: 322-01/15-01/1090).

(2) Troškovi laboratorijskog pretraživanja uzoraka iz stavka 1. ove podtočke uzetih u skladu s podtočkom 27.1. stavkom 4. ovoga dijela Naredbe, podmiruju se iz državnog proračuna.

28.4. Bakterije roda *Salmonella* u tovnih svinja i goveda za klanje

(1) Radi praćenja otpornosti bakterija roda *Salmonella* na antimikrobne pripravke u tovnih svinja za klanje određuje se uzimanje uzoraka u skladu s odredbama Programa utvrđivanja prevalencije bakterija roda *Salmonella* i praćenja njihove otpornosti na antimikrobne pripravke u tovnih svinja za klanje u Republici Hrvatskoj (klasa: 322-01/15-01/1092).

(2) Radi praćenja otpornosti bakterija roda *Salmonella* na antimikrobne pripravke u goveda određuje se uzimanje uzoraka u skladu s odredbama Programa utvrđivanja prevalencije bakterija roda *Salmonella* i praćenja njihove otpornosti na antimikrobne pripravke u goveda za klanje u Republici Hrvatskoj (klasa: 322-01/15-01/1093).

(3) Troškovi laboratorijskog pretraživanja uzoraka iz stavka 1. ove podtočke uzetih u skladu s podtočkom 27.2. ovoga dijela Naredbe, podmiruju se iz državnog proračuna.

28.5. Bakterije roda *Campylobacter* spp. (*C. coli* i *C. jejuni*)

(1) Radi praćenja otpornosti bakterija roda *Campylobacter* spp. na antimikrobne pripravke u jatima tovnih pilića vrste *Gallus gallus*, određuje se uzimanje uzoraka u skladu s Programom praćenja bakterija roda *Campylobacter* spp. i njihove otpornosti na antimikrobne pripravke u jatima i trupovima tovnih pilića u Republici Hrvatskoj (klasa: 322-01/15-01/1086).

(2) Radi praćenja proširenosti bakterija roda *Campylobacter* spp. te praćenja njihove otpornosti na antimikrobne pripravke, svaki uzorak podrijetlom od tovnih svinja i goveda za klanje dostavljen na

laboratorijsku pretragu u svrhu praćenja Salmoneloze, službeni laboratorij mora pretražiti i na bakterije *C. coli* i *C. jejuni*.

(3) Troškove pretraživanja uzoraka iz stavka 1. i 2. ove podtočke uzetih u skladu s točkom 25. i 27.2. ovoga dijela Naredbe, podmiruju se iz državnog proračuna.

28.6. *E. coli* i bakterije roda *Enterococcus* spp., *VTEC*

(1) Radi praćenja proširenosti *E. coli*, *E. faecium*, *E. faecalis* i *VTEC* te praćenja njihove otpornosti na antimikrobne pripravke, određeni dio uzoraka podrijetlom od tovnih pilića vrste *Gallus gallus* dostavljen na laboratorijsku pretragu u svrhu praćenja kampilobakterioze peradi, službeni laboratorij mora pretražiti i na *E. coli*, *E. faecium* i *E. faecalis* te *VTEC*

(2) Radi praćenja proširenosti *E. coli*, *E. faecium*, *E. faecalis* i *VTEC* te praćenja njihove otpornosti na antimikrobne pripravke, određeni dio uzoraka podrijetlom od tovnih svinja i goveda za klanje dostavljen na laboratorijsku pretragu u svrhu praćenja kampilobakterioze, službeni laboratorij mora pretražiti i na *E. coli*, *E. faecium* i *E. faecalis* te *VTEC*.

(3) Troškovi pretraživanja uzoraka iz stavka 1. i 2. ove podtočke uzetih u skladu s točkom 25. i podtočkom 27.2. ovoga dijela Naredbe, podmiruju se iz državnog proračuna.

29. Infekcija *Schmallenberg* virusom

(1) Radi ranog otkrivanja infekcije *Schmallenberg* virusom (SBV) u domaćih preživača obvezno je isključivanje SBV infekcije u svim slučajevima mrtvorodne mladunčadi, preuranjenog poroda, mumifikacija fetusa, disfunkcije ili deformacije fetusa ili novorođene mladunčadi.

(2) Troškovi provođenja mjera iz ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

30. *Yersinia enterocolitica* u svinja za klanje

(1) Radi utvrđivanja prevalencije bakterije *Yersinia enterocolitica* u tovnih svinja za klanje određuje se uzimanje uzoraka u skladu s odredbama Programa praćenja prevalencije bakterija roda *Salmonella* i praćenja njihove otpornosti na antimikrobne pripravke u svinja za klanje u Republici Hrvatskoj (klasa: 322-01/15-01/1092).

(2) Troškovi laboratorijskog pretraživanja uzoraka iz stavka 1. ove podtočke, podmiruju se iz državnog proračuna.

31. Mikoplazmoza peradi

(1) Radi utvrđivanja proširenosti infekcije uzrokovane s *Mycoplasma gallisepticum* i *Mycoplasma meleagridis* u jatima rasplodne peradi vrste *Gallus gallus* i rasplodnih purana određuje se provedba Programa utvrđivanja prevalencije *Mycoplasma gallisepticum* i *Mycoplasma meleagridis* u jatima rasplodne peradi vrste *Gallus gallus* i rasplodnih purana u Republici Hrvatskoj (klasa: 322-01/15-01/1094).

(2) Troškovi provedbe programa iz stavka 1. u cijelosti se podmiruju iz državnog proračuna.

32. Zoonoze prenosive krpeljima

(1) Radi utvrđivanja proširenosti infekcije uzrokovane bakterijom *Francisella tularensis* određuje se provedba Programa utvrđivanja prevalencije *Francisella tularensis* u Republici Hrvatskoj (klasa: 322-01/15-01/1095).

(2) Radi utvrđivanja proširenosti infekcije uzrokovane virusom krpeljnog encefalitisa određuje se provedba Programa utvrđivanja proširenosti krpeljnog encefalitisa u Republici Hrvatskoj (klasa: 322-01/15-01/1105).

(3) Radi utvrđivanja proširenosti infekcije uzrokovane bakterijama iz kompleksa *Borrelia burgdorferi sensu lato* određuje se provedba Programa utvrđivanja proširenosti lajmske borelioze u Republici Hrvatskoj (klasa: 322-01/15-01/1096).

(4) Radi utvrđivanja proširenosti zoonoza koje se prenose krpeljima određuje se provedba Programa monitoringa vrsta krpelja i uzročnika zoonoza koje prenose u Republici Hrvatskoj (klasa: 322-01/15-01/1097).

(5) Troškovi provedbe programa iz ove točke u cijelosti se podmiruju iz državnog proračuna.

33. Neosporoza goveda (*Neospora caninum*)

(1) Radi otkrivanja neosporoze goveda, svaki pobačaj goveda mora biti prijavljen veterinaru. Od životinje koja je pobacila ovlašteni veterinar mora uzeti uzorke te iste dostaviti u službeni laboratorij radi pretrage na neosporozu goveda.

(2) Troškovi provođenja mjera iz ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

34. Klamidioza goveda

(1) Radi otkivanja klamidioze goveda, svaki pobačaj goveda mora biti prijavljen veterinaru. Od životinje koja je pobacila ovlašteni veterinar mora uzeti uzorke te iste dostaviti u službeni laboratorij radi pretrage na klamidiozu goveda.

(2) Troškovi provođenja mjera iz ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

35. MRSA i antimikrobna rezistencija u zdravlju mliječnih stada

(1) Radi utvrđivanja proširenosti osjetljivosti meticilin rezistentnih sojeva *Staphylococcus aureus* (MRSA) i praćenja antimikrobne rezistencije određuje se provedba Programa utvrđivanja proširenosti MRSA-e i drugih multiplo rezistentnih bakterija izdvojenih iz sekreta vimena te praćenja antimikrobne rezistencije u mliječnim stadima goveda u Republici Hrvatskoj (klasa: 322-01/15-01/1099).

(2) Troškovi provedbe programa iz ove točke u cijelosti se podmiruju iz državnog proračuna.

36. Hepatitis E u domaćih svinja

(1) Radi utvrđivanja proširenosti hepatitisa E u domaćih svinja određuje se provedba Programa utvrđivanja proširenosti hepatitisa E u domaćih i divljih svinja u Republici Hrvatskoj (klasa: 322-01/15-01/1100).

(2) Troškovi provedbe programa iz ove točke u cijelosti se podmiruju iz državnog proračuna.

37. Kontagiozni metritis konja

(1) Radi utvrđivanja proširenosti kontagioznog metritisa konja određuje se provedba Programa utvrđivanja proširenosti kontagioznog metritisa konja u Republici Hrvatskoj (klasa: 322-01/15-01/1101).

(2) Troškovi provedbe programa iz ove točke u cijelosti se podmiruju iz državnog proračuna.

IV. ZARAZNE BOLESTI DIVLJIH ŽIVOTINJA

1. Afrička svinjska kuga

(1) Radi ranog otkrivanja afričke svinjske kuge (ASK) u divljih svinja svaki uzorak podrijetlom od uginule ili oboljele divlje svinje koji je dostavljen na laboratorijsku pretragu u svrhu isključivanja KSK, službeni laboratorij mora pretražiti i na ASK.

(2) Radi otkrivanja ASK u divljih svinja određuje se pretraživanje 1% uzoraka podrijetlom od divljih svinja dostavljenih u laboratorij Hrvatskog veterinarskog instituta prema Programu nadziranja klasične svinjske kuge u divljih svinja u 2016/2017. godini (klasa: 322-01/15-01/1103). Odjel za virologiju Hrvatskog veterinarskog instituta određuje koji od dostavljenih uzoraka će biti pretraženi na ASK.

(3) Troškovi provođenja mjera iz ove točke podmiruju se iz sredstava državnog proračuna.

2. Bolest Aujeszzkoga

(1) Radi ranog otkrivanja bolesti Aujeszzkoga u divljih svinja svaki uzorak podrijetlom od uginule ili oboljele divlje svinje koji je dostavljen na laboratorijsku pretragu u svrhu isključivanja KSK, službeni laboratorij mora pretražiti i na bolest Aujeszzkoga.

(2) Radi praćenja bolesti Aujeszzkoga u divljih svinja određuje se pretraživanje uzoraka podrijetlom od divljih svinja dostavljenih u laboratorij Hrvatskog veterinarskog instituta prema Programu nadziranja klasične svinjske kuge u divljih svinja u 2016/2017. godini (klasa: 322-01/15-01/1103). Odjel za virologiju Hrvatskog veterinarskog instituta određuje koji od dostavljenih uzoraka će biti pretraženi na bolesti Aujeszzkoga.

(3) Troškovi provođenja mjera iz ove točke podmiruju se iz sredstava državnog proračuna.

3. Influenca ptica

(1) Radi ranog otkrivanja virusa influence ptica u divljih ptica određuje se provedba Programa pretraživanja influence ptica divljih ptica u 2016. godini (klasa: 322-01/15-01/1102).

(2) Troškovi provođenja mjera iz ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

4. Klasična svinjska kuga

(1) Radi ranog otkrivanja dokaza prisutnosti virusa klasične svinjske kuge (KSK) u divljih svinja, određuje se provedba Programa nadziranja klasične svinjske kuge u divljih svinja u 2016./2017. godini (klasa: 322-01/15-01/1103).

(2) Troškovi provođenja mjera ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

5. Slinavka i šap

(1) Radi ranog otkrivanja slinavke i šapa (SiŠ) u divljih papkara obvezno je isključivanje SiŠ infekcije u svim slučajevima kada klinički znakovi bolesti ili patoanatomski znakovi utvrđeni pri pregledu uginulih životinja, upućuju na sumnju na SiŠ.

(2) Troškovi provođenja mjera iz ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

6. Tuberkuloza

(1) U objektu za obradu i rasijecanje divljači ovlaštenu veterinar kontrolnog tijela ili veterinarski inspektor u slučaju nalaza patoanatomskih promjena koje upućuju na tuberkulozu, mora uzeti limfne čvorove i promijenjene parenhimske organe (slezena, pluća, jetra) te iste dostaviti u službeni laboratorij radi potvrde ili isključivanja tuberkuloze, te prijaviti sumnju na bolest u skladu s posebnim propisom.

(2) Troškovi provođenja mjera iz ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

7. Bjesnoća

(1) U slučaju kliničkih znakova na temelju kojih se može postaviti sumnja na bjesnoću divljih životinja, lovoovlaštenici su dužni poslati lešine odstrijeljenih ili uginulih divljih životinja, prijemljivih na bjesnoću, na laboratorijsko pretraživanje.

(2) U svrhu kontrole imunosti oralnog cijepljenja lisica, lovoovlaštenici su dužni dostaviti ovlaštenoj veterinarskoj organizaciji, svaku odstrijeljenu lisicu na laboratorijsko pretraživanje.

(3) Mjere iz stavka 2. ove točke provode:

(a) se na području Virovitičko-podravске, Brodsko-posavske, Zadarske, Šibensko-kninske, Splitsko-dalmatinske i Dubrovačko-neretvanske županije,

(b) svi lovoovlaštenici na području određenih županija, osim lovoovlaštenika čija su lovišta na otocima.

(4) U svrhu kontrole imunosti oralnog cijepljenja, lovoovlaštenici s područja Zadarske, Šibensko-kninske, Splitsko-dalmatinske, Virovitičko-podravске i Dubrovačko-neretvanske županije, dužni su sukladno Napatku Uprave za veterinarstvo i sigurnost hrane, dostaviti na laboratorijsko pretraživanje određeni broj odstreljenih čagljeva.

(5) Troškovi provođenja mjera iz ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

8. Uzorkovanje uginulih divljih životinja

(1) Lovovlaštenik je dužan izvješćivati Upravu za veterinarstvo i sigurnost hrane o utvrđenim neuobičajenim uginućima i pojavi bolesti među divljim životinjama.

(2) Lovovlaštenik je dužan dostavljati lešine uginulih divljih životinja te organe s promjenama sukladno odredbama posebnih programa koje donosi Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane.

(3) Za dostavljenu svježu lešinu divlje svinje i jelenske divljači, lovoovlašteniku će biti isplaćena naknada u skladu s posebnim programima koje donosi Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane.

9. Hepatitis E u divljih svinja

(1) Radi utvrđivanja proširenosti hepatitisa E u divljih svinja određuje se provedba Programa utvrđivanja proširenosti hepatitisa E u domaćih i divljih svinja u Republici Hrvatskoj (klasa: 322-01/15-01/110).

(2) Troškovi provedbe programa iz ove točke u cijelosti se podmiruju iz državnog proračuna.

V. NAMETNIČKE BOLESTI DOMAĆIH ŽIVOTINJA

1. Ehinokokoza

(1) Prilikom cijepljenja pasa protiv bjesnoće mora biti provedena dehelmintizacija pasa protiv trakavice *Echinococcus granulosus*. Dehelmintizacija mora biti provedena odobrenim veterinarsko-medicinskim pripravkom koji sadrži prazikvantel i koji je namijenjen tretiranju protiv trakavice *Echinococcus granulosus*

(2) Radi sprječavanja širenja bolesti izmet pasa nastao najmanje nakon 48 sati nakon tretiranja mora se neškodljivo uništiti.

(3) U slučaju nalaza patoanatomskih promjena na liniji klanja koje upućuju na ehinokoku, veterinarski inspektor ili ovlaštenu veterinar kontrolnog tijela mora dostaviti promijenjene parenhimske organe (pluća, jetra) radi parazitološke pretrage u službeni laboratorij.

(4) Ovlašteni veterinar kontrolnog tijela ili veterinarski inspektor u klaonici mora voditi evidenciju o svakom utvrđenom slučaju ehinokoke domaćih životinja te o nalazu izvijestiti veterinarskog inspektora iz nadležnog veterinarskog ureda, a koji o istome mora izvijestiti nadležnog veterinarskog inspektora u mjestu podrijetla pozitivne životinje.

(5) Pravne i fizičke osobe, koje kolju životinje za javnu potrošnju, kao i posjednici životinja koji životinje kolju za osobnu uporabu u kućanstvu, dužni su radi sprečavanja širenja ehinokoke, odbačene organe zaklanih životinja učiniti neškodljivim u objektu za toplinsku preradu ili prokuhavanjem, odnosno spaljivanjem.

(6) Troškove provođenja mjera iz stavka 1. ove točke snosi posjednik životinje, a troškovi provođenja mjera iz stavka 4. ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

2. *Cisticerkoza*

(1) U slučaju nalaza promjena na liniji klanja koje upućuju na cisticerkozu, veterinarski inspektor ili ovlaštenu veterinar kontrolnog tijela mora dostaviti mišić s promjenama radi pretrage u službeni laboratorij.

(2) Ovlašteni veterinar kontrolnog tijela ili veterinarski inspektor u klaonici mora voditi evidenciju o svakom utvrđenom slučaju cisticerkoze domaćih životinja te o nalazu izvijestiti veterinarskog inspektora iz nadležnog veterinarskog ureda, a koji o istome mora izvijestiti nadležnog veterinarskog inspektora u mjestu podrijetla pozitivne životinje.

(3) Troškove provođenja mjera iz ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

3. *Trihineloza*

(1) Radi zaštite zdravlja ljudi i utvrđivanja proširenosti i suzbijanja trihineloze, moraju biti provedene mjere otkrivanja, suzbijanja i iskorjenjivanja bolesti u skladu s Naredbom o obveznom pregledu mesa svinja na prisutnost oblika roda *Trichinella* kod klanja za osobnu uporabu u kućanstvu (»Narodne novine« broj 28/2010) i Provedbenom Uredbom Komisije (EU) br. 2015/1375 od 10. kolovoza 2015. o utvrđivanju posebnih pravila za službene kontrole trihinele u mesu sa svim izmjenama i dopunama; (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 2015/1375) te Pravilnikom o mjerama za suzbijanje i iskorjenjivanje trihineloze svinja (»Narodne novine« broj 81/1999).

(2) Troškove obavljanja pretraga na nazočnost *Trichinella* iz ove točke u uzorku mesa svinja zaklanih za potrebe vlastitog kućanstva snosi posjednik životinje.

4. *Tokspolazmoza svinja, goveda, ovaca i koza*

(1) Radi utvrđivanja prevalencije uzrokovanje *Toksoplazmom gondii* u svinja i goveda određuje se uzimanje uzoraka u skladu s odredbama Programa praćenja prevalencije bakterija roda *Salmonella* i praćenja njihove otpornosti na antimikrobne pripravke u tovnih svinja za klanje u Republici Hrvatskoj (klasa: 322-01/15-01/1092) i Programa praćenja prevalencije bakterija roda *Salmonella* i praćenja njihove otpornosti na antimikrobne pripravke u goveda za klanje u Republici Hrvatskoj (klasa: 322-01/15-01/1093).

(2) Radi otkrivanja pobačaja ovaca i koza uzrokovanih *T. gondii*, svaki pobačaj ovce i koze mora biti prijavljen veterinaru. Od životinje koja je pobacila ovlaštenu veterinar mora uzeti uzorke, te iste dostaviti u službeni laboratorij radi pretrage na toksoplazmozu.

(3) Troškovi provođenja mjera iz ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

VI. NAMETNIČKE BOLESTI DIVLJIH ŽIVOTINJA

1. *Ehinokokoza*

(1) U slučaju nalaza patoanatomskih promjena koje upućuju na ehinokoku u objektu za obradu i rasijecanje divljači, ovlaštenu veterinar kontrolnog tijela ili veterinarski inspektor mora dostaviti promijenjene parenhimske organe (pluća, jetra) radi parazitološke pretrage u službeni laboratorij.

(2) Ovlašteni veterinar kontrolnog tijela ili veterinarski inspektor u objektu za obradu i rasijecanje divljači mora voditi evidenciju o svakom utvrđenom slučaju ehinokoke divljih životinja te o nalazu izvijestiti veterinarskog inspektora iz nadležnog veterinarskog ureda, a koji o istome mora izvijestiti nadležnog veterinarskog inspektora u mjestu podrijetla pozitivne životinje.

(3) Radi praćenja proširenosti ehinokokoze u populaciji divljih životinja određuje se pretraživanje uzoraka prikupljenih lešina lisica pristiglih radi kontrole provedbe oralne vakcinacije lisica s područja Bjelovarsko-bilogorske, Brodsko-posavske, Karlovačke, Koprivničko-križevačke, Krapinsko-zagorske, Ličko-senjske, Međimurske, Osječko-baranjske, Požeško-slavonske, Sisačko-moslavačke, Varaždinske, Virovitičko-podravske, Vukovarsko-srijemske i Zagrebačke županije. Pretraživanje uzoraka sukladno uputi Uprave za veterinarstvo i sigurnost hrane provodi Odjel za bakteriologiju i parazitologiju Hrvatskog veterinarskog instituta.

(4) Troškovi provođenja mjera iz ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

2. *Trihineloza*

(1) Radi utvrđivanja proširenosti i suzbijanja trihineloze lovoovlaštenici su dužni dostaviti uzorak svake odstrijeljene divlje svinje radi pretrage na trihinelozu metodom propisanom Uredba (EU) br. 2015/1375 i provesti mjere iskorjenjivanja bolesti u skladu s Pravilnikom o mjerama za suzbijanje i iskorjenjivanje trihineloze svinja.

(2) Radi praćenja proširenosti trihineloze u populaciji divljih životinja određuje se pretraživanje uzoraka prikupljenih lešina lisica pristiglih radi kontrole provedbe oralne vakcinacije lisica s područja Bjelovarsko-bilogorske, Brodsko-posavske, Karlovačke, Koprivničko-

-križevačke, Krapinsko-zagorske, Ličko-senjske, Međimurske, Osječko-baranjske, Požeško-slavonske, Sisačko-moslavačke, Varaždinske, Virovitičko-podravske, Vukovarsko-srijemske i Zagrebačke županije. Pretraživanje uzoraka sukladno uputi Uprave za veterinarstvo i sigurnost hrane provodi Odjel za bakteriologiju i parazitologiju Hrvatskog veterinarskog instituta.

(3) Troškove obavljanja pretraga na nazočnost *Trichinella* iz stavka 1. ove točke u uzorku mesa snosi lovoovlaštenik ili posjednik životinje, a troškovi provođenja mjera iz stavka 2. ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

(4) U slučaju kada lovoovlaštenici dostavljaju uzorke uzete od odstrijeljene divlje svinje u svrhu provedbe mjera propisanih Programom nadziranja klasične svinjske kuge u divljih svinja u 2016/2017. godini (klasa: 322-01/15-01/1103) troškovi obavljanja pretraga na trihinelozu podmiruju se iz državnog proračuna.

VII. UZORKOVANJE I IZVJEŠĆIVANJE

(1) Uzorke koji se uzimaju u okviru provedbe ove Naredbe ovlašteni veterinar dužan je uzeti, čuvati i dostaviti u službeni laboratorij na odgovarajućoj temperaturi i na način da se spriječi kontaminacija i razlijevanje te očuva integritet uzorka kako bi uzorak bio prikladan za laboratorijsku pretragu.

(2) Ovlašteni veterinar dužan je osigurati da uzorci budu poslani u službeni laboratorij što je prije moguće, a najkasnije u roku 48 sati.

(3) Ovlašteni veterinar dužan je uz uzorak poslati čitko ispisan Obrazac za dostavu uzoraka na laboratorijsko pretraživanje iz Dodatka II. ove Naredbe, s detaljno unesenim podacima u svim relevantnim poljima Obrasca, čime jamči sljedivost svakog pojedinog uzorka, a za svaki uzorak uzet od goveda te ostalih životinja s individualnom identifikacijskom oznakom mora čitko i precizno navesti broj ušne markice goveda ili individualne identifikacijske oznake ostalih životinja.

(4) Prilikom uzorkovanja ovlašteni veterinar jednu kopiju propisno ispunjenog i ovjerenog Obrasca mora ostaviti posjedniku. Obrazac koji prati uzorak(e) odnosi se isključivo na jedno gospodarstvo (JIBG).

(5) Službeni laboratorij dužan je izvijestiti Upravu za veterinarstvo i sigurnost hrane o svim uzorcima koji su u laboratorij dostavljeni u stanju neprikladnom za laboratorijsku pretragu ili koji nisu dostavljeni u skladu s ovom Naredbom.

(6) Službeni laboratorij ne smije provesti traženu pretragu uzorka podrijetlom od goveda za koji na Obrascu nije čitko naveden broj ušne markice.

(7) Službeni laboratorij ne smije provesti traženu pretragu uzorka podrijetlom od bilo koje vrste životinje, uzetog u okviru provedbe ove Naredbe, ako uz uzorak nije dostavljen čitko ispisan Obrazac s detaljno unesenim podacima u svim relevantnim poljima Obrasca, čime se jamči sljedivost svakog pojedinog uzorka.

(8) Nalaz svake laboratorijske pretrage propisane ovom Naredbom službeni laboratorij dostavlja Upravi za veterinarstvo i sigurnost hrane u elektroničkom obliku (PDF), te pošiljatelju uzorka.

(9) Sektoru veterinarske inspekcije Uprave za veterinarstvo i sigurnost hrane službeni laboratorij dostavlja samo nalaze laboratorijskih pretraga pozitivnog rezultata u elektroničkom obliku (PDF).

VIII. BIOSIGURNOSNE MJERE

(1) Radi djelotvornije zdravstvene zaštite životinja, zaštite zdravlja ljudi, veterinarske zaštite okoliša, kao i

kod postojanja epidemioloških pokazatelja, posjednici životinja moraju provoditi deratizaciju.

(2) Deratizaciju iz stavka 1. ovoga dijela treba provoditi u nastambama za životinje i dvorištima, objektima za klanje životinja, preradu, proizvodnju i skladištenje hrane životinjskog podrijetla i drugim objektima gdje je njezino provođenje od interesa za zdravstvenu zaštitu životinja i očuvanje zdravstvene ispravnosti hrane životinjskog podrijetla.

(3) Deratizaciju propisanu stavecima 1. i 2. ovoga dijela treba provoditi dva puta godišnje, a na poziv pravnih i fizičkih osoba i češće. Deratizaciju mogu provoditi ovlaštene veterinarske organizacije.

(4) Osobe koje obavljaju prijevoz životinja moraju provoditi čišćenje, pranje i dezinfekciju vozila u skladu s tehnološkim zahtjevima, korištenjem odobrenog dezinficijensa u propisanoj koncentraciji.

(5) Radi sprječavanja unošenja i širenja virusa klasične svinjske kuge, posjednici svinja dužni su uspostaviti veterinarsko-zdravstveni red te trajno provoditi sljedeće mjere:

(a) Za uzgoje do 10 svinja:

- gospodarstvo mora biti ograđeno, ulaz u objekte mora biti pod kontrolom;
- u uzgoj se smiju uvoditi samo svinje iz kontroliranih uzgoja, koje prati svjedodžba o zdravstvenom stanju i mjestu podrijetla životinja;
- novouvedene svinje moraju se najmanje 14 dana držati odvojeno od drugih svinja na gospodarstvu;
- provoditi redovito čišćenje i pranje objekata gdje se drže svinje;
- provoditi dezinfekciju vozila i objekata u skladu s tehnološkim zahtjevima, korištenjem odobrenog dezinficijensa u propisanoj koncentraciji;
- provoditi deratizaciju i dezinsekciju u skladu s tehnološkim zahtjevima;
- koristiti posebnu odjeću i obuću prilikom boravka u objektu gdje se drže svinje ili osigurati pranje odjeće te pranje i dezinfekciju obuće odmah po izlasku iz objekta;
- osigurati propisano zbrinjavanje uginuća, krutoga gnoja, gnojevke i otpadnih voda nastalih tijekom držanja svinja;
- ulaz u objekte sa svinjama dozvoljen je samo članovima domaćinstva i stručnim osobama (veterinari, stručni radnici);
- prilikom svakog ulaska u objekt sa svinjama veterinari i stručni radnici moraju provoditi preventivne biosigurnosne mjere za sprječavanje unošenja i širenja virusa KSK i to: korištenje zaštitne obuće i odjeće, primjenu načela asepsa i antiseptika; čišćenje, pranje i dezinfekcija obuće pri izlasku s gospodarstva;
- vozila kojima se prevoze svinje moraju biti očišćena, oprana i dezinficirana odmah nakon istovara;

(b) Za uzgoje od 10 do 100 svinja, uključujući mjere propisane točkom (a) ovoga stavka i:

- radnicima i posjetiteljima osigurati zaštitnu odjeću i obuću;
- na ulazima na farme mora biti dezobarijera za vozila i osoblje;
- za rad u objektu sa svinjama potrebno je osigurati zaštitnu odjeću i obuću samo za tu namjenu te je zabranjen izlazak sa gospodarstva u istoj zaštitnoj odjeći i obući;

(c) Za uzgoje od 101 i više svinja, uključujući mjere propisane točkom (b) ovoga stavka i:

- osigurati osobu za održavanje dezobarijera i evidenciju o tome;
- svi zaposlenici na farmi obvezni su pri ulasku na farmu dezinficirati ruke i obuću;
- osigurati garderobe za zaštitnu odjeću i obuću, odvojeno »čisto« i »nečisto« i sanitarni čvor za pranje ruku, te po potrebi prostor za tuširanje;
- obvezno je presvlačenje u zaštitnu odjeću svih osoba koje rade na farmi prilikom ulaska u krug farme, a koja se nakon uporabe mora propisno odložiti u garderobnom ormariću za »nečisto«;
- zabranjen je izlazak iz kruga farme u zaštitnoj odjeći i obući i njihovo iznošenje;
- osigurati praonicu zaštitne odjeće;
- organizirati rad farme na način da se onemogućiti nekontrolirano i nepotrebno kretanje zaposlenika unutar farme;

- zabranjeno je držanje drugih vrsta životinja u objektu gdje se drže svinje;
 - o svim posjetiteljima na farmi mora biti vođena evidencija s datumom, ulaska i izlaska s farme te svrhom posjeta;
 - vozila mogu ući na farmu samo prolaskom kroz dezobarijeru s dezinficijensom i po odobrenju odgovorne osobe;
 - o svim vozilima koja ulaze na farmu mora se voditi evidencija s datumom ulaska i izlaska s farme te svrhom posjeta;
 - posjetitelji mogu ući na farmu nakon provedene dezinfekcije prema naputku odgovorne osobe, a na farmi se mogu kretati samo u njihovoj pratnji uz obvezno nošenje zaštitne odjeće i obuće;
 - zabranjeno je unošenje i iznošenje pribora, alata ili opreme s farme;
 - obvezno je organizirati prehranu zaposlenika u krugu farme;
 - strogo je zabranjeno unošenje na farmu hrane za ljude od strane pojedinaca, osobito svinjskog mesa i proizvoda podrijetlom od svinjskog mesa;
 - zaposlenici farme ne smiju držati svinje u svom domaćinstvu;
 - zaposlenici farme ne smiju raditi u objektima za uzgoj svinja izvan onih na farmi;
 - zaposlenici farme ne smiju sudjelovati u lovu na divlje svinje niti obavljati ikakve poslove oko živih ili mrtvih (uginulih ili ustrijeljenih) divljih svinja;
 - zaposlenici koji su slučajno bili u kontaktu s bolesnim ili sumnjivim svinjama, njihovim dijelovima ili proizvodima, obvezni su o tome obavijestiti odgovornu osobu, prije ulaska u krug farme.
- (6) Radi sprječavanja unosa i širenja bolesti u uzgoje peradi, posjednici peradi s 5 000 i više jedinki dužni su uspostaviti veterinarsko-zdravstveni red te trajno provoditi sljedeće mjere:

- provoditi dezinfekciju vozila i objekata u skladu s tehnološkim zahtjevima, korištenjem odobrenog dezinficijensa u propisanoj koncentraciji te o istome voditi evidenciju;
- na ulazima u farmu mora biti postavljena dezobarijera za osoblje i posjetitelje;
- o svim vozilima koja ulaze u farmu mora se voditi evidencija s datumom ulaska i izlaska iz farme te svrhom posjeta;
- o svim posjetiteljima na farmi mora biti vođena evidencija s datumom, ulaska i izlaska s farme te svrhom posjeta;
- prilikom svakog ulaska radnika i posjetitelja u farmu s peradi moraju se provoditi biosigurnosne mjere za sprječavanje unošenja i širenja bolesti, i to: korištenje zaštitne obuće i odjeće, dezinfekcija ruku i obuće pri ulasku u farmu; čišćenje, pranje i dezinfekcija obuće pri izlazu iz farme;
- radnicima i posjetiteljima farme potrebno je osigurati zaštitnu odjeću i obuću samo za tu namjenu te je zabranjen izlazak iz farme u istoj zaštitnoj odjeći i obući;
- zaposlenici farme ne smiju držati perad u svom domaćinstvu;
- zaposlenici farme ne smiju raditi u objektima za uzgoj peradi izvan onih na farmi;
- koristiti čistu vodu za napajanje životinja te provoditi najmanje jednom godišnje analizu vode za piće namijenjene životinjama na gospodarstvu;

(7) Troškove provedbe deratizacije propisane ovim Dijelom te biosigurnosnih mjera u cijelosti plaća posjednik. Iznimno, provođenje deratizacije koje je prostorno i vremenski propisano od strane Uprave za veterinarstvo i sigurnost hrane u svrhu suzbijanja i iskorjenjivanja zaraznih i nametničkih bolesti u skladu s odredbama ovoga dijela Naredbe, financira se iz državnog proračuna.

IX. PROVOĐENJE MJERA

(1) Mjere određene ovom Naredbom obavljaju veterinarske organizacije, veterinarske službe i veterinarske ambulante privatne prakse, ovlaštene za obavljanje navedenih poslova od strane Uprave za veterinarstvo i sigurnost hrane.

(2) Provođitelji mjera propisanih dijelom II., III. i V. ove Naredbe dužni su napraviti plan njihovog provođenja te isti dostaviti nadležnom veterinarskom uredu, najkasnije sedam dana prije planiranog početka provedbe naređene mjere.

(3) Dijagnostičke i druge pretrage propisane ovom Naredbom obavljaju službeni laboratoriji Hrvatskog veterinarskog instituta (Veterinarski institut Zagreb, Veterinarski zavodi: Split, Rijeka, Križevci, Vinkovci i Centar za peradarstvo).

(4) Laboratorijsku dijagnostiku pojedinih bolesti, sukladno ovoj Naredbi, mogu obavljati i drugi službeni i ovlaštene laboratoriji, i to:

1. Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu (VF) za:

(a) bolesti kopitara – Zavod za mikrobiologiju i zarazne bolesti s klinikom, LEPTOlab, IAKlab, ARTERlab.

(b) bolesti pčela – Zavod za biologiju i patologiju riba i pčela,

(c) klamidiozu ptica – Zavod za bolesti peradi s klinikom, Laboratorij za klamidije (CHL),

2. Bioinstitut d.o.o., Čakovec, za salmonelozu.

(5) Službeni i ovlaštene laboratoriji navedeni u stavcima 3. i 4. ovoga dijela Naredbe moraju Upravi za veterinarstvo i sigurnost hrane dostavljati laboratorijski nalaz, u elektroničkom obliku (PDF) za svaki uzorak čija je pretraga propisana Naredbom, kao i mjesečno izvješće o provedenim dijagnostičkim i drugim pretragama propisanim ovom Naredbom, do 20. u mjesecu za protekli mjesec.

(6) Sektoru veterinarske inspekcije Uprave za veterinarstvo i sigurnost hrane službeni i ovlaštene laboratorij dostavlja samo nalaze laboratorijskih pretraga pozitivnog i/ili sumnjivog rezultata u elektroničkom obliku (PDF).

(7) Ukoliko troškove laboratorijske pretrage propisane ovom Naredbom plaća posjednik, laboratorij je dužan nalaze rezultata laboratorijskih pretraga dostaviti i posjedniku.

(8) Jedinstvene cijene veterinarskih usluga za mjere koje moraju biti provedene na temelju ove Naredbe, uz suglasnost Ministarstva poljoprivrede predlaže Hrvatska veterinarska komora, osim cijena usluga za mjere koje se financiraju iz sredstava državnog proračuna koje određuje Ministarstvo poljoprivrede.

(9) Svaki uzorak koji se šalje na laboratorijsku pretragu, mora pratiti čitko i precizno popunjeni Obrazac iz Dodatka II. ove Naredbe. Narudžba Obrazaca obavlja se preko Uprave za veterinarstvo i sigurnost hrane. Obrazac iz Dodatka II ove Naredbe koristi se isključivo za dostavu uzoraka propisanih ovom Naredbom.

(10) Financiranje mjera za koje je ovom Naredbom utvrđeno da se podmiruju iz državnog proračuna ne odnosi se na posjednike koji u propisanim rokovima nisu obavili naredene mjere, osim ako posebnim programima za kontrolu i nadziranje bolesti životinja nije drugačije određeno.

(11) Iznimno od stavka 1. ovoga dijela, uzorkovanje uginulih goveda u skladu s podstavkom (c) stavka 1. točke 17. dijela III. ove Naredbe te ovaca i koza u skladu sa podstavkom (b) stavka 1. točke 18. dijela III. ove Naredbe na sabiralištima i objektima za prerađivanje nusproizvoda životinjskog podrijetla koji nisu za prehranu ljudi Kategorije 1 (lešina), provode veterinarski inspektori određeni za navedeno uzorkovanje od Uprave za veterinarstvo i sigurnost hrane.

(12) Provedba programa propisanih ovom Naredbom započinje prvoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, osim u slučaju kada je početak provedbe programa vezan na etiologiju bolesti.

(13) Prilikom provedbe propisanih mjera ovlaštene veterinari dužni su nesukladnosti goveda, ovaca i koza na gospodarstvu u odnosu na JRG/JROK upisati ručno na papir s naznakom »višak« i/ili »manjak« (mogu se koristiti bianco printani Prilozi 7 i 8, odnosno 2 i 4) te ih putem elektroničke pošte dostaviti u HPA na adresu oznacavanje@hpa.hr i nadležni veterinarski ured.

(14) Dodaci I. – III. tiskani su u prilogu ove Naredbe i čine njezin sastavni dio.

X. ZAVRŠNE ODREDBE

(1) Stupanjem na snagu ove Naredbe prestaje važiti Naredba o mjerama zaštite životinja od zaraznih i nametničkih bolesti i njihovom financiranju od 1. siječnja do 31. ožujka 2016. godine (»Narodne novine«, broj 141/2015).

(2) Ova Naredba stupa na snagu prvoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 011-02/16-01/07

Urbroj: 525-10/0137-16-1

Zagreb, 4. travnja 2016.

Ministar

DODATAK I.

Tablica 1.

VALIONICA osim za vrstu – kokoš (<i>Gallus gallus</i>) i purane					
Kategorija/dob peradi ili tip valionice	Mjesto uzimanja uzorka	Uzorak	Broj uzoraka	Učestalost uzorkovanja	Opaska
Jata peradi čija se jaja koriste za proizvodnju jednodnevne peradi	Valionica	Podlošci za valenje	1 skupni uzorak podložaka za valenje	Svakih 16 tjedna	Skupni uzorak vidno uprljanih podložaka košara za valenje uzet nasumično iz pet odvojenih košara za valenje ili mjesta u valioniku na način da se pokrije površinu od najmanje 1 m ² . Ako se uložena jaja iz jednog rasplodnog jata nalaze u više valionika, po jedan skupni uzorak potrebno je prikupiti iz svakog valionika.

Tablica 2.

PERAD U TOVU I PERAD PRIJE PRODAJE RADI DALJNJEG TOVA osim za vrstu – kokoš (<i>Gallus gallus</i>) i purane				
Kategorija/dob peradi	Mjesto uzimanja uzorka	Vrsta/količina uzoraka		Učestalost uzorkovanja
		Vrsta uzorka	Količina uzorka/po jatu	
Perad u tovu i perad prije prodaje radi daljnjeg tova	Nastamba za uzgoj peradi	Navlaka za obuću	2 po jatu	Unutar tri tjedna prije premještanja u klaonicu ili prije prodaje radi daljnjeg tova

Tablica 3.

RASPLODNA PERAD U UZGOJU I PROIZVODNJI osim za vrstu – kokoš (<i>Gallus gallus</i>) i purane							
Kategorija/dob peradi	Mjesto uzimanja uzorka	Uzorak	Broj uzoraka			Učestalost uzorkovanja	Opaska
			Broj transportnih podložaka i pilića	Broj navlaka za obuću	Najmanji broj skupnih uzoraka		
			1 transportni podložak na svakih 500 isporučenih				

Jednodnevni pilići	Nastamba za uzgoj	Transportni podlošci i pilići	pilića (najviše 10 podložaka) i najmanje 1 pile na svakih 500 isporučenih pilića (najviše 60 pilića)	–	–	Po isporuci	Jednodnevni pilići su pilići starosti ne više od 72 sata nakon valjenja.
4. tjedan starosti	Nastamba za uzgoj	Navlaka za obuću	–	5 pari navlaka za obuću	–	1 ×	Navlake za obuću se za analizu mogu objediniti u najmanje dva skupna uzorka.
Dva tjedna prije početka nesivosti ili premještanja u nastambe za nesenje	Nastamba za uzgoj	Navlaka za obuću	–	5 pari navlaka za obuću	–	1 ×	
Tijekom nesivosti	Nastamba za nesenje – slobodno/podno držana jata	Navlake za obuću; ili	–	5 pari navlaka za obuću	–	Svaka tjedna 3	Na pretragu se dostavljaju dva uzorka sastavljena od najmanje 150 g fecesa. Uzorci se mogu sastojati od samopomiješanih fecesa iz pokretnih traka za prikupljanje izmeta, strugača ili dubokih jama, ovisno o tipu nastambe.
	Nastamba za nesenje – jata u držana kavezima	Feces	–	–	2		

Tablica 4.

PERAD CIJEPLJENA PROTIV SALMONELOZE osim za vrstu – kokoš (<i>Gallus gallus</i>) i purane					
Kategorija/dob peradi	Mjesto uzimanja uzorka	Uzorak	Broj uzoraka	Učestalost uzorkovanja	Opaska
Tijekom nesivosti	Nastamba za uzgoj	Navlaka za obuću; ili	5 navlaka za obuću	Svaki tjedna 8	Na pretragu se dostavljaju dva uzorka sastavljena od najmanje 150 g fecesa. Uzorci se mogu sastojati od samopomiješanih fecesa iz pokretnih traka za prikupljanje izmeta, strugača ili dubokih jama, ovisno o tipu nastambe. U slučaju slobodnog držanja ptica jato je svaka grupa ptica koja ima zajednički pristup jednoj ili više nastambi na farmi.
		Feces	Najmanje 2 skupna uzorka		

Tablica 5.

Goveda	Svinje	Ovce		Koze		Konji	Pčele		Temperatura vode pri uzorkovanju

Broj(evi) ušne(ih) markica ili drugih oznaka životinja od kojih je/su uzorci uzeti:

Imuni status životinje (cijepljenja)	da		Naziv bolesti:
	ne		Naziv (proizvođač) cjepiva:
			Datum cijepljenja:

PERAD

Način peradarske proizvodnje:		kavezno držanje		Ukupan broj jata na
		podno držanje		farmi/gospodarstvu: _____
		slobodno držanje na otvorenom		
		drugo (navesti):		
				Broj objekta iz kojega je uzorak

Broj nesilica na gospodarstvu/farmi			Broj tovnih pilića na gospodarstvu/farmi	
-------------------------------------	--	--	--	--

Broj nesilica u pretraživanom(nim) jatu(ima):			Broj tovnih pilića u pretraživanom(nim) jatu(ima):	
---	--	--	--	--

--	--	--	--	--

Broj rasplodne peradi na gospodarstvu/farmi			Broj purana na gospodarstvu/farmi	
---	--	--	-----------------------------------	--

Broj rasplodne peradi u pretraživanom(nim) jatu(ima):			Broj purana u pretraživanom(nim) jatu(ima):	
---	--	--	---	--

Imuni status peradi (cijepjenja)	Newcastleska bolest	da	Proizvođač cjeviva:
		ne	Naziv cjeviva:
			Datum cijepjenja:
	Salmoneloza	da	Proizvođač cjeviva:
		ne	Naziv cjeviva:
			Datum cijepjenja:

UZORAK

Vrsta uzorka	krv	školjke (vrsta/e):
(označiti)	organi (navesti koji):	trup peradi cekum peradi
	feces (ako je skupni uzorak, navesti mjesto uzorkovanja):	
	navlake za obuću	
	jaja (navesti količinu)	
	urin	ovarijalna tekućina
	mlijeko	ličinke (navesti čega):
	obrisak (navesti čega):	lešina (navesti čega):
	pobačeni fetus	drugo (navesti):
	riba (navesti vrstu/e):	
		Bolest

Pretraživanje (navesti članak Naredbe):						(navesti):				
Datum slanja uzoraka u laboratorij:						Način dostave uzorka:				
Naziv laboratorija:										
Ime, prezime i br. ovlaštenja veterinara koji je uzeo uzorak:									Potpis:	
Naziv ovlaštene vet. organizacije:							Pečat:			
Adresa:				Telefon/telefaks:			/			

DODATAK III.

UZORKOVANJE ZBOG POBAČAJA					
NAZIV BOLESTI	VRSTA ŽIVOTINJE				
	KRAVE	KOBILE	KRMAČE	OVCE	KOZE
ARTERITIS KONJA		X			
BRUCELOZA GOVEDA	X				
BRUCELOZA SVINJA			X		
BOLEST AUJESZKOGA			X		
BRUCELOZA OVACA I KOZA <i>(B. melitensis)</i>				X	X
ENZOOTSKI POBAČAJ OVACA				X	X
BRUCELOZA OVACA <i>(B. ovis)</i>				X	
GENITALNA KAMPILOBAKTERIOZA	X			X	X
LEPTOSPIROZA	X	X	X	X	X

Q-GROZNICA	X			X	X
RINOPNEUMONITIS KONJA		X			
KONTAGIOZNI METRITIS KOBILA		X			
INFEKCIJA SCHMALLEMBERG VIRUSOM	X			X	X
KLAMIDIOZA GOVEDA	X				
NEOSPOROZA GOVEDA	X				
TOKSOPLAZMOZA OVACA I KOZA				X	X
LABORATORIJ U KOJI SE ŠALJU UZORCI	HVI Zagreb, Veterinarski zavodi Križevci, Vinkovci, Rijeka i Split	Veterinarski fakultet	HVI Zagreb, Veterinarski zavodi Križevci, Vinkovci, Rijeka i Split	HVI Zagreb, Veterinarski zavodi Križevci, Vinkovci, Rijeka i Split	HVI Zagreb, Veterinarski zavodi Križevci, Vinkovci, Rijeka i Split
MATERIJAL KOJI SE DOSTAVLJA RADI LABORATORIJSKIH PRETRAGA	Krv, bris rodnice, pobačeni plod, placenta	Krv, bris rodnice, pobačeni plod, placenta	Krv, bris rodnice, pobačeni plod, placenta	Krv, bris rodnice, pobačeni plod, placenta	Krv, bris rodnice, pobačeni plod, placenta